

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2553/2021
09.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Бисерка Крпић, адвокат из ..., против туженог ББ, приватног предузетника СЗР „ВВ“ из ..., чији је пуномоћник Дејан Чабаркапа, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 256/21 од 16.03.2021. године, у седници одржаној 09.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 256/21 од 16.03.2021. године, у ставу трећем и четвртом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П1 222/20 од 14.10.2020. године, ставом првим изреке, тужбени захтев је делимично усвојен. Ставом другим изреке, поништено је као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиљи од 12.02.2020. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади штету због изгубљене зараде у висини разлике зараде за фебруар 2020. године, у износу од 15.856,40 динара, те за период од 01. - 23.03.2020. године, у износу од 20.700,00 динара, укупно 36.556,40 динара. Ставом четвртим изреке, тужбени захтев ради распоређивања тужиље на радно место сагласно њеној стручној спреми, радном искуству и радним способностима, ради накнаде штете за фебруар и март 2020. године, преко досуђеног износа од 36.556,40 динара до износа од 40.000,00 динара и ради накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор за 2019. годину и део годишњег одмора за 2020. годину, је одбијен. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 24.750,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 256/21 од 16.03.2021. године, ставом првим изреке, жалба тужиље је делимично усвојена и укинута првостепена пресуда у делу којим је одбијен тужбени захтев ради распоређивања тужиље на радно место, сагласно њеној стручној спреми и у том делу тужба је одбачена. Ставом другим

изреке, укинута је првостепена пресуда у делу којим је одбијен тужбени захтев тужиле ради накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор за 2019. годину и део годишњег одмора за 2020. годину и у одбијајућем делу одлуке о трошковима поступка и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. Ставом трећим изреке, преиначена је пресуда у делу за одбијени захтев тужбе на начин да се обавезује тужени да тужилу врати на рад. Ставом четвртим изреке, у преосталом делу одбијене су жалбе тужиле и туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у односу на став други, трећи и четврти изреке, ревизију је благовремено изјавио тужени, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Решењем Основног суда у Суботици П1 222/20 од 28.07.2021. године, ревизија туженог изјављена против става другог изреке правноснажне пресуде Апелационог суда у Новом Саду од 16.03.2021. године, је одбачена.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до неправилне примене неких од одредаба овог закона, због чега нема ни битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је пре закључења уговора о раду са туженим у августу 2019. године обављала разноврсне послове како код туженог, тако и код других послодаваца, а 2008. године имала је и своју СЗТР. У октобру 2018. године, тужени је почео да се бави издавањем апартамана, а тужилца је упоредо чистила апартамане туженог и обављала послове код другог послодавца. Дана 01.08.2019. године тужилца засновала радни однос код туженог на основу закљученог Уговора о раду, за обављање ..., али је поред тога обављала и послове Остваривала је минималну зараду и били су јој уплаћивани доприноси. Тужилца је једина била запослена на ..., ... и Поред тога, тужилца је ..., ..., ... и на њен посао тужени није имао примедбе. Како је код туженог дошло до смањеног обима посла, то је решењем бр. .../... од 12.02.2020. године, тужилци отказан уговор о раду и престао јој радни однос због технолошких, економских и организационих промена код туженог. Наведено решење о отказу уговора о раду првостепени суд је поништио као незаконито из разлога што тужени није исплатио отпремнину тужилци приликом престанка радног односа, док је одбио тужбени захтев тужиле за распоређивање на радно место сагласно стручној спреми, радном искуству и радним способностима.

Другостепени суд је одлучујући о жалбама странака нашао да је правилан закључак првостепеног суда да је тужилци радни однос престао на основу незаконитог решења, јер јој пре отказа уговора о раду није исплаћена отпремнина, сагласно члану 158. став 1. Закона о раду. У делу захтева за реинтеграцију је првостепену одлуку преиначио и обавезао туженог да тужилу врати на рад, с обзиром да захтев тужиле за распоређивање садржи у себи и њен захтев да се врати на рад код туженог.

По оцени Врховног касационог суда, другостепена пресуда у побијаном делу је заснована на правилној примени материјалног права.

Према одредби члана 158. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14), послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду, у смислу члана 179. став 5. тачка 1. овог закона, запосленом исплати отпремнину у складу са овим чланом.

Наведена законска одредба је императивне природе и њена примена не зависи од воље послодавца или запосленог. Обавеза послодавца да пре намераваног отказа запосленом за чијим радом је престала потреба исплати отпремнину представља услов за законитост отказа уговора о раду, у смислу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Ова обавеза послодавца је истовремено и неотуђиво Уставом зајемчено право запосленог за случај престанка радног односа због престанка потребе за његовим радом, па у ситуацији као у конкретном случају, када запосленом за чијим радом је престала потреба отпремнина није исплаћена до датума означеног као моменат престанка радног односа по овом основу, чини решење о престанку радног односа незаконитим, како су то правилно закључили и нижестепени судови.

Одредбом члана 191. став 1. Закона о раду, прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио.

Наиме, како ревизија не доводи у сумњу разлоге за поништај решења о отказу уговора о раду, јер је несумњиво утврђено да тужени приликом отказа уговора о раду тужиљи није исплатио отпремнину, иако јој је радни однос престао као технолошком вишку, произлази да је тужени као послодавац у обавези да тужиљу врати на рад. По оцени Врховног касационог суда, а супротно наводима ревизије, правна последица незаконитог престанка радног односа је реинтеграција запосленог, односно враћање на рад, у смислу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду, те како је тужиља поставила захтев који је у себи садржао и враћање на рад, побијана одлука је у овом делу потврђена.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП. Одбијен је захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова, јер тужени по овом правном леку није успео, па је одлука у ставу другом изреке донета применом члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић